

ситуацією. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://tsn.ua/ukrayina/ponad-90-molodih-ukrayinciv-hochut-zvaliti-za-kordon.html>

Стахів Сергій

(науковий керівник: к.г.н., доц., кафедри управління персоналом і регіональної економіки Ткач Д. В.)

РЕГІОНАЛЬНИЙ РОЗВИТОК: ПРОБЛЕМИ І МОЖЛИВОСТІ

Зміна соціальних та економічних відносин в Україні потребує аналізу регіонального розвитку суспільства для того, щоб сформувати адаптивні механізми управління, обґрунтувати його пріоритети. Сьогодні загострюються проблеми регіонального розвитку в контексті суспільного розвитку України. На фоні політичної нестабільності соціально-економічні регіональні диспропорції посилюють дезінтеграційні процеси в країні. В майбутньому регіональні утворення багато в чому будуть залежати від рівня їхньої конкурентоспроможності, що безпосередньо матиме вплив на міжнародну конкурентоспроможність національної економіки загалом. У міжнародних рейтингах конкурентоспроможності Україну традиційно зараховують до країн, які розвиваються та характеризуються підвищеною політичною і економічною нестабільністю, несприятливим інвестиційним кліматом і високими ризиками господарської діяльності. За оцінками міжнародного рейтингу в 2014 р. Україна втратила свої позиції та посіла 84 місце серед 148 країн світу втративши 11 позицій в рейтингу, порівняно з минулим роком. Однак за даними останнього звіту «The Global Competitiveness Report 2015 – 2016» Україна посіла 79 місце серед 140 країн світу, таким чином зміцнила позицію і піднялась на 5 позицій в рейтингу. Досить низька позиція за складовою ефективність ринку товарів свідчить про проблеми в розвитку конкуренції на внутрішньому ринку, які обумовлені втручанням держави в роботу ринків, нерівномірним розподілом податкового навантаження. Низький рівень розвитку фінансового ринку є доказом недосконалості фінансової системи формувати ринково-кредитні потоки у секторах економіки відповідно до цілей державної економічної політики. Основними проблемами, що ускладнюють

розвиток інновацій в Україні, є фактичне спрямування державної політики на закріплення моделі економіки, яка ґрунтується на низько технологічних укладах, і слабкий розвиток ринкових інституцій. Так серед 140 країн Україна за індексом глобальної конкурентоспроможності у 2014–2015рр. опинилася на 76 місці, далі ситуація погіршується, в 2015–2016 рр. – 79, а в 2016–2017рр. – 85. Ми можемо зробити припущення, що економічна система знаходиться під впливом зовнішніх і внутрішніх чинників, які перевищують її адаптаційні можливості та провокують стан несталості. Негативний вплив на рівень конкурентоспроможності регіонів справили такі чинники, як розмір ринку, зниження інноваційної активності. В 2014-2015рр. Україна займала 92 позицію в загальному рейтингу за інноваціями, та факторами вдосконалення, проте в 2015-2016р. її стан знову погіршився і зменшився на 20 позицій, тобто 72 місце а станом на 2016-2017 рр. займає 73 місце. Отже, тенденція розвитку інноваційної діяльності в Україні з кожним роком погіршується, це пов’язане з недостатнім притоком іноземних інвестицій, інвестуванням держави, що і гальмує розвиток сучасних технологій в країні. Проте, не варто забувати, що за останні роки в Україні 70% ВНП створено малим і середнім бізнесом, який є джерелом інновацій, креативних розробок та ідей.

Сьогодні виробнича база України залишається технологічно відсталою, що знижує конкурентоспроможність української продукції як на зовнішньому, так і на внутрішньому ринку і, тим уповільнює загальноекономічну динаміку. Беззаперечним є той факт, що слабкою економіку України робить величезний міжрегіональний розрив у рівні розвитку. Нерівномірність у розподілі інвестиції обумовлена рівнем конкурентоспроможності регіональних економік. Інвестиційні потоки спрямовуються в регіони, які мають більш розвинену інфраструктуру, сприятливе підприємницьке середовище, кваліфіковані трудові ресурси. За даними Держкомстату України на 5 регіонів, а саме Донецьку, Дніпропетровську, Луганську, Запорізьку і Харківську області, припадає 58,1% обсягу реалізованої промислової продукції, 53,3% обсягу валового регіонального продукту, 50,1% обсягу експорту товарів, 62,5% обсягу інвестицій в основний капітал, 34,7% основних засобів країни. Науково-технічний потенціал України зосереджений у шести регіональних центрах, а саме Києві, Дніпропетровську, Донецьку, Харкові, Одесі та

Львові. У цих регіонах сконцентровано 63,6% організацій, які виконують наукові та науково-технічні роботи, 77,2% виконаних робіт, 79,3% впроваджених у виробництво робіт, розташовано 39,3% промислових підприємств, що впроваджували інновації та випускали інноваційні види продукції.

Отже, особливості регіонального розподілу виробничого та інноваційного потенціалу вимагають впровадження дійових і скоординованих механізмів реалізації державної інноваційної політики. Концептуальні засади інноваційної моделі розвитку регіонів мають бути основою у процесі структурної перебудови економіки регіональних складових, яка повинна базуватись на активізації управління інвестиційними та інноваційними процесами, розбудові виробничої, ринкової та транспортної інфраструктури, формуванні сприятливого інвестиційного та підприємницького середовища тощо. Перехід до інноваційної моделі розвитку регіональної економіки дасть змогу стабілізувати та забезпечити сталий розвиток економіки держави в цілому з максимальним врахуванням і використанням місцевих природних, сировинних, інших особливостей регіонів, ефективно застосувати науковий, виробничий і ресурсний потенціал регіонів.

Література

1. Державна стратегія регіонального розвитку на період до 2015 року. Затверджена постановою Кабінету Міністрів України від 21 липня 2006 р. №1001 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/1001-2006-p/page>

2. Економічний потенціал України 2015-2016: окремі фрагменти [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://iac.org.ua/ekonomichniy-potentsial-ukrayini-okremi-fragmenti/>

Топчак Роман

(науковий керівник: к. г. н., доцент кафедри управління персоналом та регіональної економіки Пушкар З.М.)

УПРАВЛІННЯ ПОВЕДІНКОЮ ПЕРСОНАЛУ В УМОВАХ ЗМІН

Підприємства сьогодні працюють в динамічному непередбачуваному середовищі, яке формується нестабільним станом ринку, нестійкими соціальними процесами, стрімким розповсюдженням інформаційних технологій і комунікацій, глобалізацією бізнесу та зміною культурних цінностей. Ці та інші об'єктивні тенденції потребують докорінних змін у менеджменті виробничих підприємств.

Більшість компаній і відділів великих корпорацій доходить висновку, що вони повинні проводити помірну реорганізацію хоча б раз на рік, і корінну - кожні 4-5 років. Зміни всередині організації, як правило, – це реакція на зміни у зовнішньому середовищі. Це зміна організаційної структури, продукції, технології, кадрів, повноважень, правил, стратегії. Всі зміни взаємопов'язані між собою.

Зміни призводять до нововведень, які найчастіше спричиняють: оцінку та зміну мети організації; зміну структури, тобто розподілу повноважень; зміну техніки, технологічних процесів, конструкцій виробів; модифікацію (zmіну можливостей або поведінки працівників); зміну організації виробничо-господарської діяльності.

Управління поведінкою персоналу – це процес постійного коригування напрямку діяльності організації, модифікації поведінки її працівників в умовах змін. Необхідність управління змінами в організації пов'язана із невідповідністю процесу управління потребам, зумовлена середовищем її функціонування. Ми вважаємо, що потрібно брати до уваги те, що зміни у будь-якому одному підрозділі організації, зазвичай, впливають на інші підрозділи і на організацію загалом. Таким чином, причинами змін організацій в сучасних умовах є чинники внутрішнього та зовнішнього середовища.

На нашу думку, чинниками внутрішнього середовища є: швидке перепрофілювання підприємства; організаційна криза; застарілість продукту (технології); зміна системи цінностей і норм поведінки у працівників; зниження продуктивності організації; невдачі у проведенні попередніх перетворень; усвідомлення необхідності змін; зростання